

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 28.11.2003
KOM(2003) 735 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

udarbejdet i henhold til Rådets beslutning 93/389/EØF som ændret ved beslutning 99/296/EF om en overvågningsmekanisme for emissionen af CO₂ og andre drivhusgasser i Fællesskabet

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

udarbejdet i henhold til Rådets beslutning 93/389/EØF som ændret ved beslutning 99/296/EF om en overvågningsmekanisme for emissionen af CO₂ og andre drivhusgasser i Fællesskabet

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Resumé.....	2
2.	Medlemsstaternes overholdelse af rapporteringskravene	4
3.	Evaluering af konstaterede fremskridt	5
4.	Evaluering af forventede fremskridt	11
5.	Emissionsmål og reduktioner for tiltrædelseslandene.....	18
	Ordliste og forkortelser	21

1. RESUMÉ

Dette er den fjerde beretning udarbejdet i henhold til Rådets beslutning 93/389/EØF som ændret ved beslutning 99/296/EF om en overvågningsmekanisme for emissionen af kuldioxid (CO₂) og andre drivhusgasser (DHG) i Fællesskabet. Heri vurderes medlemsstaternes og Fællesskabets konstaterede og forventede fremskridt i forhold til de forpligtelser til at nedbringe DHG-emissionerne, der påhviler dem ifølge De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og Kyoto-protokollen.

Denne beretning tager blandt andet udgangspunkt i Det Europæiske Miljøagenturs (EEA) rapport *Greenhouse gas emission trends and projections in Europe* (EEA, 2003). I den samlede evaluering behandler Miljøagenturet virkningen af de nationale politikker og foranstaltninger til reduktion af emissioner. Forventet manglende opfyldelse af emissionsreduktionsforpligtelserne er angivet uden hensyntagen til eventuelle fremtidige ordninger for handel med emissionskvoter inden for EU og/eller i international sammenhæng og uden hensyntagen til de reduktioner, der kan opnås gennem anvendelsen af de projektbaserede mekanismer under Kyoto-protokollen (Kyoto-mekanismerne), Joint Implementation (JI) og Clean Development Mechanism (CDM). Rapporten omfatter heller ikke fjernelse af emissioner via nationale kuldræn, som er en mulighed, der udtrykkeligt er medtaget i Marrakech-aftalerne.

Hvad angår de medlemsstater, der allerede har forelagt data om den forventede anvendelse af kuldræn og Kyoto-mekanismerne, indeholder denne beretning en foreløbig evaluering af, hvor meget disse instrumenter vil kunne bidrage til opfyldelsen af de enkelte landes byrdefordelingsmål. Desværre er de kvantitative oplysninger fra medlemsstaterne meget begrænsede. Den samlede evaluering kan derfor kun baseres på de nationale foranstaltningers bidrag, uden inddragelse af de nationale kuldræn.

Konstaterede fremskridt i EU: EU's DHG-emissioner steg i 2001 for andet år i træk. De skønnes at ligge 1,0% højere i 2001 end året før. DHG-emissionerne ligger nu 2,1 procentpoint over Kyoto-målsatsen¹, hvilket klart viser, hvor stor en indsats der fortsat er nødvendig i form af strengere politikker og foranstaltninger. Medlemsstaterne skal effektivt gennemføre politikker og foranstaltninger. EU og dets medlemsstater skal gennemføre de nødvendige foranstaltninger, der er fastlagt i det europæiske klimaændringsprogram (ECCP) for at overholde Kyoto-protokolforpligtelserne (jf. Rådets beslutning 2002/358/EF, artikel 2, stk. 3).

Medlemsstaterne har opnået meget forskellige resultater. Luxembourg og Sverige har sænket deres DHG-emissioner og tilhører nu den gruppe medlemsstater, der ligger under deres nationale målsatser i 2001. De fleste medlemsstater har opnået ringere resultater. Over halvdelen af medlemsstaterne ligger fortsat over deres målsatser. Alle disse medlemsstater har med undtagelse af Spanien endog forøget afstanden til deres målsatser mellem 2000 og 2001.

Forventede fremskridt i EU: De samlede fremskrivninger for medlemsstaterne peger på, at de igangværende politikker og foranstaltninger ikke vil være tilstrækkelige til at nå Kyoto-målet. De fremskrivninger, der er foretaget med udgangspunkt i "igangværende foranstaltninger", viser, at EU's emissioner i 2010 kun vil være faldet med 0,5% og dermed vil der være en væsentlig afstand på 7,5% til Kyoto-målet. Tallet for det forventede fremskridt for EU som helhed er betydeligt dårligere end i sidste års beretning (jf. KOM(2002) 702). Tyskland forelagde ajourførte fremskrivninger i juni 2003. De viser, at Tyskland, der har den største emission af DHG i EU, end ikke vil være i stand til helt at nå sine mål, selv om Tysklands fremskrivninger de foregående år har ligget et godt stykke over de fastsatte målsatser.

11 medlemsstater har fastlagt supplerende foranstaltninger for at nå deres respektive byrdefordelingsmål. Ifølge fremskrivninger, der indregner sådanne supplerende foranstaltninger, vil seks medlemsstater nå længere end deres byrdefordelingsmål, nogle af dem endda i betydelig grad. På EU-plan ville disse medlemsstaters 'overskud' medføre emissionsreduktioner for EU som helhed på 7,2% under basisåremissionerne, hvorved EU vil ligge kun 0,8% fra Kyoto-målet. Dog bør man udvise stor forsigtighed ved fortolkningen af disse fremskrivninger, fordi de er behæftet med betydelig usikkerhed og metodologiske svagheder, idet de f.eks. hviler på en række antagelser vedrørende den økonomiske udvikling og effektiviteten af politikker og foranstaltninger, der endnu ikke er gennemført. Den første forpligtelsesperiode starter om kun fem år, og det er derfor vigtigt, at forbedre metodologien for fremskrivninger vedrørende foranstaltningernes indvirkning, inden den næste beretning skal udarbejdes.

Foreløbig evaluering af rapporteringen om de "fleksible mekanismer" i henhold til Kyoto-protokollen såvel som arealudnyttelse og ændringer i arealudnyttelse og skovbrug

Syv medlemsstater rapporterede, at de havde til hensigt at anvende Kyoto-mekanismerne for at nå deres respektive reduktionsmål. Men disse tilkendegivelser er foreløbige og giver mere kvalitative end kvantitative oplysninger. På dette tidlige stadium har disse medlemsstater fastlagt foranstaltninger, der vil bidrage til en reduktion på 21 mio. ton CO₂-ækvivalent²,

¹ Kyoto-målsatsen er et værktøj til sammenligning af medlemsstaternes præstationer med EU's samlede præstationer (se afsnit 3).

² Kuldioxidækvivalent-emissioner er emissioner fra andre drivhusgasser omfattet af Kyoto-protokollen med samme klimapåvirkning som kuldioxid.

hvoraf Nederlandene tegner sig for 20 mio. ton. Især Nederlandene og Østrig har afsat betydelige bevillinger til Kyoto-mekanismene. En evaluering af disse skøn kræver dog mere detaljerede oplysninger.

Forskellige medlemsstater har også indberettet deres forventede nettomængdeændringer for den første forpligtelsesperiode, jf. Kyoto-protokollens artikel 3, stk. 3, og visse medlemsstater har meddelt, at de har til hensigt at indberette aktiviteter henhørende under Kyoto-protokollens artikel 3, stk. 4, om arealudnyttelse, ændringer i arealudnyttelsen og skovbrug (LULUCF). De samlede angivne skøn over LULUCF fra medlemsstaternes side ville udgøre en nettobinding på 13 mio. ton CO₂. Men disse data er foreløbige, især fordi Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer, IPCC's vejledning om god praksis inden for arealanvendelse og skovbrug stadig er under udarbejdelse.

Overholdelse af rapporteringskrav: Rettidig forelæggelse af opgørelserne er fortsat et problem for Tyskland, Grækenland, Italien, Luxembourg, Portugal og Spanien. Desuden indeholder opgørelserne fra Grækenland og Luxembourg betydelige spring. Men der er sket vedvarende fremskridt i medlemsstaternes rapportering af emissionsopgørelser og nationale politikker og foranstaltninger i henhold til EU's overvågningsmekanisme.

Tiltrædelseslandene: Alle tiltrædelseslande undtagen Slovenien var på rette kurs til at kunne nå deres Kyoto-mål og fremskrivninger viser, at emissionerne i 2010 vil være på linje med eller lavere end deres Kyoto-forpligtelser med et scenario baseret på "igangværende foranstaltninger".

Fælles og samordnede politikker og foranstaltninger: Det Europæiske Fællesskabs fælles og samordnede politikker og foranstaltninger indgår fuldstændigt i Den Europæiske Unions bestræbelser på at nå Kyoto-målet. Der er gjort fremskridt med hensyn til at udarbejde og indføre de foranstaltninger inden for energi, transport og industri, der er fastlagt for første fase af det europæiske klimaændringsprogram. Disse fælles og samordnede politikker og foranstaltningers reduktion af DHG-emissionerne er blevet evalueret af eksperter i forskellige arbejdsgrupper under ECCP uden anvendelse af nogen form for modeller. De politikker og foranstaltninger, der i dag er vedtaget af EU, eller som Kommissionen har fremsat forslag om, vil - hvis de vedtages - føre til emissionsreduktioner på ca. 300 mio. ton CO₂-ækvivalent i de 15 nuværende medlemsstater og kan i givet fald dække forskellen på 7,5% mellem fremskrivningerne "med igangværende foranstaltninger" og EU's Kyoto-mål. Hvorvidt disse muligheder vil kunne udnyttes under den første forpligtelsesperiode, afhænger dog af, hvor hurtigt medlemsstaterne gennemfører EU-lovgivningen. Der er desuden risiko for, at visse foranstaltninger tæller dobbelt, idet medlemsstaterne meget vel allerede kan have rapporteret visse potentielle reduktioner som følge af disse politikker i forbindelse med deres nationale politikker og foranstaltninger. Metodologierne for EU-fremskrivninger angående klimapolitikernes indvirkning bør harmoniseres yderligere.

2. MEDLEMSSTATERNES OVERHOLDELSE AF RAPPORTERINGSKRAVENE

EU's overholdelse af rapporteringskravene i UNFCCC og Kyoto-protokollen og evalueringen af de konstaterede fremskridt forudsætter, at de relevante nationale opgørelser foreligger, således at der kan udarbejdes en fuldstændig EU-opgørelse, som omfatter alle 15 medlemsstater. Medlemsstaterne skal forelægge opgørelserne inden den 31. december hvert år for det foregående kalenderår (dvs. opgørelserne for 2001 inden den 31. december 2002). Seks medlemsstater (Tyskland, Grækenland, Italien, Luxembourg, Spanien og Portugal)

indsendte ikke deres opgørelser rettidigt. Den 4. april 2003 havde alle medlemsstater dog rapporteret data for 2001.

Der er dog sket en generel forbedring af de tilgængelige data i forhold til de foregående år. Der er fortsat huller for Grækenland (SF₆ for 1990-2001) og Luxembourg (CO₂, CH₄ og N₂O³ for 1991-93, HFC, PFC og SF₆ for 1990-2000). En ekstrapoleringsprocedure blev i overensstemmelse med overvågningsmekanismens bestemmelser anvendt for Luxembourg (CO₂, CH₄ og N₂O for 1991-93 and fluorholdige gasser for 1990-2000). Derudover blev der for de lande, der ikke rapporterede HFC, PFC og SF₆ inden 1995, foretaget ekstrapoleringer, så det var muligt at etablere fuldstændige dataserier. De data om emissioner af CO₂, metan (CH₄) og dinitrogenoxid (N₂O), som anvendes i denne rapport, omfatter ikke emissioner og dræn, der kan henføres til LULUCF. Der er kun for ganske nylig skabt enighed om de uafklarede metodespørgsmål angående artikel 3, stk. 3 og 4, i Kyoto-protokollen vedrørende LULUCF; det skete på den syvende konference for parterne i UNFCCC (COP-7) i november 2001 i Marrakech ("Marrakech-aftalerne"). Der foreligger endnu ikke overordnede metoder til vurdering af ændringer af kuldræn, men IPCC er i færd med at udvikle sådanne metoder.

Den fremtidige indvirkning af politikker og foranstaltninger, der er gennemført eller under overvejelse, anvendes til evaluering af de forventede fremskridt i retning af en opfyldelse af de forpligtelser, der er indgået i henhold til Kyoto-protokollen. Alle medlemsstater forelagde fremskrivninger for de samlede DHG-emissioner i 2010. Men Tyskland og Spanien indsendte ikke fremskrivninger opdelt efter gasarter. For EU som helhed er analysen af politikernes og foranstaltningernes indvirkning kun mulig i et begrænset omfang, fordi Tyskland, Grækenland, Luxembourg, Nederlandene, Portugal og Spanien ikke forelagde fremskrivninger opdelt efter sektor.

3. EVALUERING AF KONSTATEREDE FREMSKRIDT

Fremskridt i Den Europæiske Union som helhed

EU har forpligtet sig til at reducere sine DHG-emissioner med 8% i forhold til basisårniveauet (emissioner i 1990 for CO₂, CH₄ og N₂O, men 1995 for fluorholdige gasser) i Kyoto-protokollens første forpligtelsesperiode, 2008-2012. Der er med Rådets beslutning 2002/358/EF fastlagt en byrdefordelingsaftale mellem de 15 nuværende medlemsstater i overensstemmelse med Kyoto-protokollens artikel 4. I denne aftale fastsættes et specifikt reduktionsmål for hver enkelt medlemsstat (jf. EEA 2003, kapitel 2.1, tabel 1). Det fungerer også som grundlaget for medlemsstaternes individuelle opfyldelse af deres tilsagn, hvis EU som helhed ikke kan opfylde sit tilsagn for perioden 2008 - 2012.

De konstaterede og forventede fremskridt måles ved hjælp af en distance-til-målet-indikator (distance to target indicator), som allerede i tidligere har været anvendt til at vise EU's og medlemsstaternes positive resultater. Den angiver forskellen mellem EU's faktiske DHG-emissioner og EU's formelle Kyoto-målsats. Kyoto-målsatsen viser de teoretisk lineære reduktion i DHG-emissioner fra basisårniveauet og indtil 2010, som er midtvejsåret i den første forpligtelsesperiode (jf. fig. 1). Når målsatsen anvendes, skal man huske på, at man nåede til enighed om Kyoto-protokollen i 1997, og at den blev ratificeret af EU og dets medlemsstater i 2002. Desuden blev det europæiske klimaændringsprogram først lanceret i 2000, og programmets politikker og foranstaltninger er først nu ved at give resultater. Ikke

³ CH₄ = metan, N₂O = dinitrogenoxid

desto mindre er sammenligningen med målsatsen en godt værktøj til at visualisere udviklingen i drivhusgasemissionerne for EU og dets medlemsstater. Miljøagenturets rapport om Greenhouse gas emission trends and projections (EEA, 2003) indeholder en detaljeret analyse af emissionstendenserne for EU og hver enkelt medlemsstat, som forelægges sammenfattet nedenfor.

I 2001 var EU's DHG-emissioner faldet med 2,3% fra basisårniveauet (fig. 1) til et niveau på 4108 mio. ton CO₂-ækvivalent. Denne reduktion udgør kun godt en fjerdedel af EU's Kyoto-mål om en reduktion på 8% fra basisårniveauet til 2010. Afstanden til EU's Kyoto-mål er større end i sidste års evaluering, fordi DHG-emissionerne er steget for andet år i træk⁴. De samlede DHG-emissioner lå 2,1 indekspoint over Kyoto-målsatsen i 2001 (fig. 1). Det understreger betydningen af en mere omfattende gennemførelse af igangværende og supplerende politikker og foranstaltninger i de medlemsstater, som er udpeget i fremskrivningerne (se afsnit 4), samt de politikker og foranstaltninger, der er udpeget af ECCP (se den anden meddelelse om ECCP⁵).

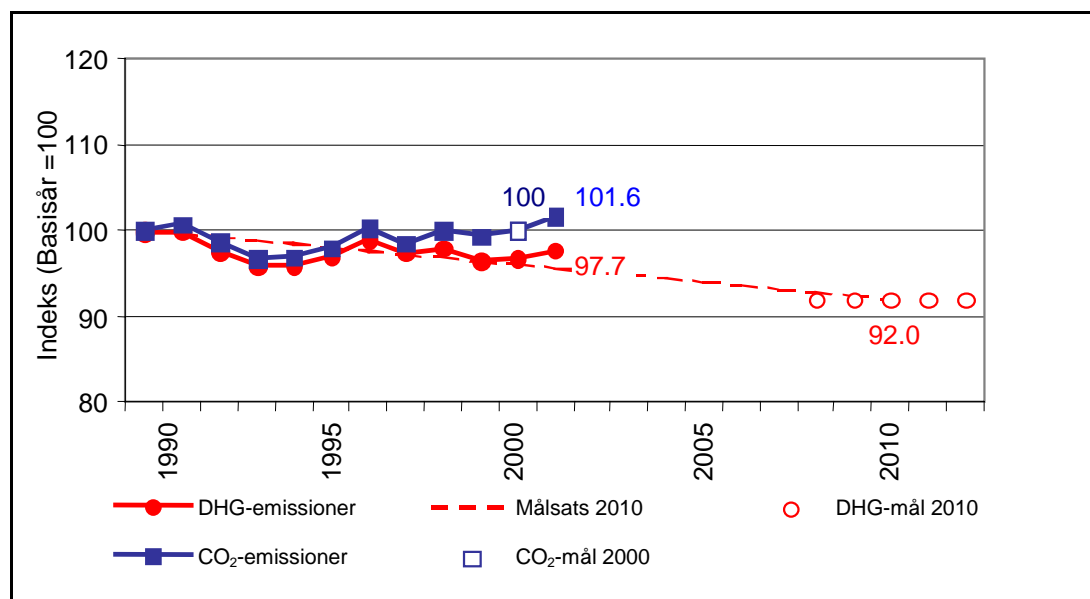
Fremskridt for de enkelte drivhusgasser

Tendenserne for de forskellige sektorer og gasarter varierede betydeligt. CO₂ er langt den vigtigste DHG i EU, idet den tegner sig for 82% af de samlede DHG-emissioner i 2001. Fra 2000 til 2001 steg EU's CO₂-emissioner med 1,6% til det højeste niveau for CO₂-emissioner siden 1990, hvilket er bekymrende på baggrund af denne gas' andel af de samlede DHG-emissioner. Emission af de fleste andre drivhusgasser er på den anden side nedbragt siden 1996. Det er især transportsektoren, der har bidraget til stigningen i CO₂ (20% over 1990-niveauet). Inden for den næststørste sektor, "andre sektorer" (hovedsagelig energiforbrænding i husholdninger, men også i erhvervs- og institutionsbygninger, og inden for landbruget), er DHG-emissionerne steget med 3% i forhold til 1990-niveauet.

⁴ Kommissionens beretning fra 2002 indeholdt oplysninger om et fald på 3,5% i emissionerne mellem basisåret og 2000, men ajourførte data fra medlemsstaterne viser en nedgang på 3,3% som angivet i denne beretning.

⁵ http://europa.eu.int/comm/environment/climat/second_eccp_report.pdf

Figure 1 EU-drivhusgasemissioner sammenlignet med mål for 2010 (ekskl. LULUCF-emissioner og dræn)

Note: Den lineære Kyoto-målsats skal ikke opfattes som et skøn over fremtidige EU-emissionstendenser, men anvendes til at evaluere EU's DHG-emissioner i 2001 i forhold til EU's Kyoto-målsætninger.

Kilde: EEA 2003

CH₄-emissionerne, der udgør 8% af de samlede DHG-emissioner i EU, faldt med 21% fra 1990 til 2001. De væsentligste årsager til faldet i CH₄-emissioner var nedskæringer inden for kulminedriften, et fald i deponeringen af fast affald på land og tekniske foranstaltninger til reduktion af disse emissioner samt en nedgang i kvægbestanden. Emissionerne fra disse sektorer er faldet konstant siden 1990.

N₂O-emissionerne udgør 8% af de samlede DHG-emissioner og er faldet med 16% mellem 1990 og 2001. Den væsentligste kilde til det stabile fald i N₂O-emissionerne siden 1990 har været den kemiske industris foranstaltninger til nedbringelse af emissionerne, især inden for fremstillingen af adipinsyre, hvor emissionerne er faldet betragteligt takket være en række tekniske foranstaltninger, såvel som landbruget, hvor emissionerne er faldet takket være mindsket anvendelse af gødning.

Der er modsatrettede tendenser for emissionerne af fluorholdige gasser: HFC-emissionerne steg med 11% mellem 1995 og 2001, medens PFC-emissionerne faldt med 28%, og SF₆-emissionerne lå 25% under 1995-niveauerne i 2001. De fluorholdige gasser udgjorde kun 1% af de samlede DHG-emissioner i 2001. Den seneste udvikling fra 2000 til 2001 viser et fald i emissionerne af alle fluorholdige gasser.

Yderligere oplysninger findes i EEA 2003, kapitel 3,1.

Fremskridt fordelt efter sektor

Der er foretaget en sektorbestemt analyse, der har til formål at analysere de vigtigste kilder til EU's DHG-emissioner og udviklingen mellem 1990 og 2001. De vigtigste kilder i 2001 var:

- CO₂-emissioner inden for energisektoren, med en andel af de samlede DHG-emissioner på 27% i 2001, disse emissioner er reduceret med 2% i forhold til 1990
- CO₂-emissioner fra transportsektoren med en andel på 20% i 2001 og en stigning på 20% i forhold til 1990
- CO₂-emissioner fra "andre sektorer" (især forbrænding i husholdninger, offentlige bygninger og landbruget), med en andel på 16% i 2001 og en stigning på 3% i forhold til 1990
- CO₂-emissioner fra fremstillings- og anlægssektorerne (hovedsagelig varme- og kraftproduktion) med en andel på 14% i 2001 og et fald på 9% i forhold til 1990.

Disse kilder dækker godt tre fjerdedele af de samlede DHG-emissioner i EU og er alle et resultat af forbrænding af brændsler. En detaljeret oversigt over de væsentlige kilder til drivhusgasser og deres udvikling findes i EEA 2003, kapitel 3.3.1.

Det er inden for transportsektoren, DHG-emissionerne er steget hurtigst. Mellem 1990 og 2001 blev transportsektorens CO₂-emissioner forøget med 20% eller 139 mio. ton. Derudover er N₂O-emissionerne fra transportsektoren steget. Transportsektoren omfatter hovedsagelig emissioner fra forbrænding af fossile brændsler inden for vejtransport, national civil luftfart, national søtransport og jernbaner. Hovedårsagen til den betydelige stigning i transportsektorens CO₂-emissioner er stigningen i vejtransportmængden og den tilsvarende stigning i brændstofforbruget (jf. EEA 2003, kapitel 3.3.3).

Det var derimod inden for fremstillings- og anlægssektorerne, der kunne konstateres de største reduktioner. Både CO₂-emissionerne fra forbrænding af fossile brændsler inden for fremstillingssektoren og N₂O-emissionerne fra den kemiske industri faldt med omkring 57 mio. ton CO₂-ækvivalent, hvilket førte til en relativ reduktion på 9% for fremstillingssektoren i forhold til 1990 og på 54% for den kemiske sektor. Den økonomiske omstrukturering efter den tyske genforening og vedvarende effektivitetsforbedringer, også hovedsagelig i Tyskland, er årsagen til de gode resultater inden for fremstillingssektoren. Reduktionerne inden for den kemiske industri kan især tilskrives specifikke tekniske foranstaltninger vedrørende fremstilling af adipinsyre, især i Det Forenede Kongerige, Tyskland og Frankrig (jf. EEA 2003, kapitel 3.3.2).

Andre sektorer med store ændringer i emissionerne siden 1990:

CH₄-emissioner ved udsivning fra faste brændsler er reduceret med 33 mio. ton CO₂-ækvivalent svarende til en reduktion på knap 70%. Dog tegnede de sig kun for 0,4% af EU's samlede DHG-emissioner. Den væsentligste årsag til denne omfattende reduktion er nedgangen i kulminedriften i Det Forenede Kongerige, Tyskland og Frankrig (jf. EEA 2003, kapitel 3.3.1).

Der blev opnået betydelige reduktioner i metanemissionerne (30 mio. ton CO₂-ækvivalent, eller 28%) fra deponering af fast affald (lossepladser), der tegner sig for 2% af de samlede emissioner i 2001. Dette skyldtes hovedsagelig foranstaltninger til gennemførelse af det europæiske direktiv om affaldsdeponering (jf. EEA 2003, kapitel 3.3.6).

Kuldioxidemissionerne fra energisektoren (el-, varme- og dampproduktion) faldt med 25 mio. ton (2%) mellem 1990 og 2001. Dette skyldtes i høj grad overgangen fra kul til gas i flere medlemsstater (især i Det Forenede Kongerige) og bedre energieffektivitet (især i Tyskland). Anvendelsen af kombineret kraft/varmeproduktion steg til en andel på 10% i EU som helhed

(jf. EEA 2003, kapitel 5.4.1). Mere udbredt anvendelse af vedvarende energikilder (med en andel på knap 15% af elektricitetsforbruget i 2000), især i form af vindkraft i Tyskland, Danmark og Spanien, var desuden en medvirkende faktor til nedbringelsen af CO₂-emissioner. Men som følge af store stigninger inden for energisektoren i 2001 var reduktionerne i år omkring en tredjedel mindre end sidste år for perioden 1990-2000. Den vigtigste årsag til de stigninger, der rapporteres i år, er det øgede forbrug af kul i elektricitetsproduktionen som følge af prisstigningerne på olie og gas og den øgede efterspørgsel efter fjernvarme, især til husholdninger (Eurostat, NewCronos database, 2003).

EEA, 2003, kapitel 3.3 indeholder flere kvantitative oplysninger fordelt på sektorer om udviklingen i DHG-emissioner for forskellige gasser og sektorer.

Fremskridt på medlemsstatsniveau: De fleste medlemsstater øgede afstanden til målsatsen i 2001 i forhold til 2000. Kun Spanien reducerede denne afstand, og Sverige udvidede afstanden under målsatsen. Målsatsen tjener til at evaluere de enkelte medlemsstaters fremskridt med hensyn til emissionsreduktioner eller -begrænsninger sammenholdt med den teoretiske lineære Kyoto-målsats for medlemsstaterne, der er fastsat i byrdefordelingsaftalen. I 2001 var kun fem medlemsstater (Frankrig, Tyskland, Luxembourg, Sverige og Det Forenede Kongerige) på rette vej til at nå deres Kyoto-mål, dvs. de lå under eller tæt på (Frankrig) deres Kyoto-målsatser (tabel 1). Ti medlemsstater lå et stykke over deres Kyoto-målsatser (Østrig, Spanien og Portugal med mere end 10 procentpoint).

De emissionsreduktioner, der er opnået siden 1990, kan hovedsagelig tilskrives reduktioner i Tyskland og Det Forenede Kongerige, der tegnede sig for størstedelen af EU's samlede DHG-emissioner (omkring 40%). I 2001 nedbragte disse to medlemsstater de samlede DHG-emissioner med 313 mio. ton CO₂-ækvivalent i forhold til basisåret. Tysklands CO₂-emissioner fra energi- og fremstillingssektorerne faldt endog med henholdsvis 16% og 33%. Men i 2001 steg DHG-emissionerne i begge medlemsstater igen. Den vigtigste årsag var øget efterspørgsel efter elektricitet og lavere udendørstemperaturer i vinterperioden sammenholdt med det foregående år.

Italien og Frankrig er tredje- og fjerdestørste emittenter med en andel på 13% hver. I 2001 steg Italiens DHG-emissioner minimalt (0,3% i forhold til 2000, hvilket er meget beskedent sammenlignet med stigningen på 7% i 2001 i forhold til basisårniveauerne). Emissionerne steg hovedsageligt i transportsektoren og elektricitetsproduktionen.

I Frankrig steg DHG-emissionerne med 0,5% i forhold til 2000, hvilket var et brud med den tidligere faldende tendens. Emissionerne lå meget tæt på basisårets niveau. Frankrig opnåede især store nedskæringer i N₂O-emissionerne fra den kemiske industri, men CO₂-emissionerne fra transportsektoren steg betydeligt mellem 1990 og 2001.

Den femtestørste emittent i EU, Spanien, tegner sig for 9% af EU's samlede DHG-emissioner. I 2001 lå emissionerne 32% over basisårniveauet. Dog var Spanien den eneste medlemsstat, der reducerede sine DHG-emissioner i forhold til det foregående år (med 1% i forhold til 2000). Emissionsnedgangen fandt især sted inden for den spanske energisektor (CO₂-emissionerne faldt med 5%) som følge af en stor stigning i elektricitetsproduktionen ved hjælp af vandkraft. Denne sektor ekspanderede med over en tredjedel i 2001 og nåede op på 18% af Spaniens samlede elektricitetsproduktion (Eurostat, NewCronos database, 2003).

EEA 2003, kapitel 3.2 indeholder flere kvantitative oplysninger om fremskridt opdelt efter medlemsstater.

Tabel 1: Drivhusgasemissioner i CO₂-ækvivalenter (ekskl. LULUCF-emissioner og dræn) og Kyoto-protokollens mål for 2008-2012

	Basisår ⁶ (Mio. ton CO ₂)	Kyoto-mål ⁷ i henhold til EU's byrdefordeling	DHG-emissioner 2001 (Mio. ton CO ₂)	Ændring 2001 (i% af emissioner i basisår)	Ændring 2001 (i% af emissioner i 2000)	Distance-til- målet-indikator (indekspoint)
Østrig	78,3	-13,0%	85,9	+9,6%	+4,8%	+16,8
Belgien	141,2	-7,5%	150,2	+6,3%	+0,2%	+10,5
Danmark ⁸	69,5	-21,0%	69,4	-0,2% (-9,0)	+1,8%	+11,4 (+2,6)
Finland	77,2	0,0%	80,9	+4,7%	+7,3%	+4,7
Frankrig	560,8	0,0%	560,8	+0,4%	+0,5%	+0,4
Tyskland	1216,2	-21,0%	993,5	-18,3%	+1,2%	-6,8
Grækenland	107,0	+25,0%	132,2	+23,5%	+1,9%	+9,8
Irland	53,4	+13,0%	70,0	+31,1%	+2,7%	+23,9
Italien	509,3	-6,5%	545,4	+7,1%	+0,3%	+10,7
Luxembourg	10,9	-28,0%	6,1	-44,2%	+1,3%	-28,8
Nederlandene	211,1	-6,0%	219,7	+4,1%	+1,3%	+7,4
Portugal	61,4	+27,0%	83,8	+36,4%	+1,9%	+21,6
Spanien	289,9	+15,0%	382,8	+32,1%	-1,1%	+23,8
Sverige	72,9	+4,0%	70,5	-3,3%	+2,2%	-5,5
Det Forenede Kongerige	747,2	-12,5%	657,2	-12,0%	+1,3%	-5,2
I alt EU	4204,0	-8,0%	4108,3	-2,3%	+1,0%	+2,1

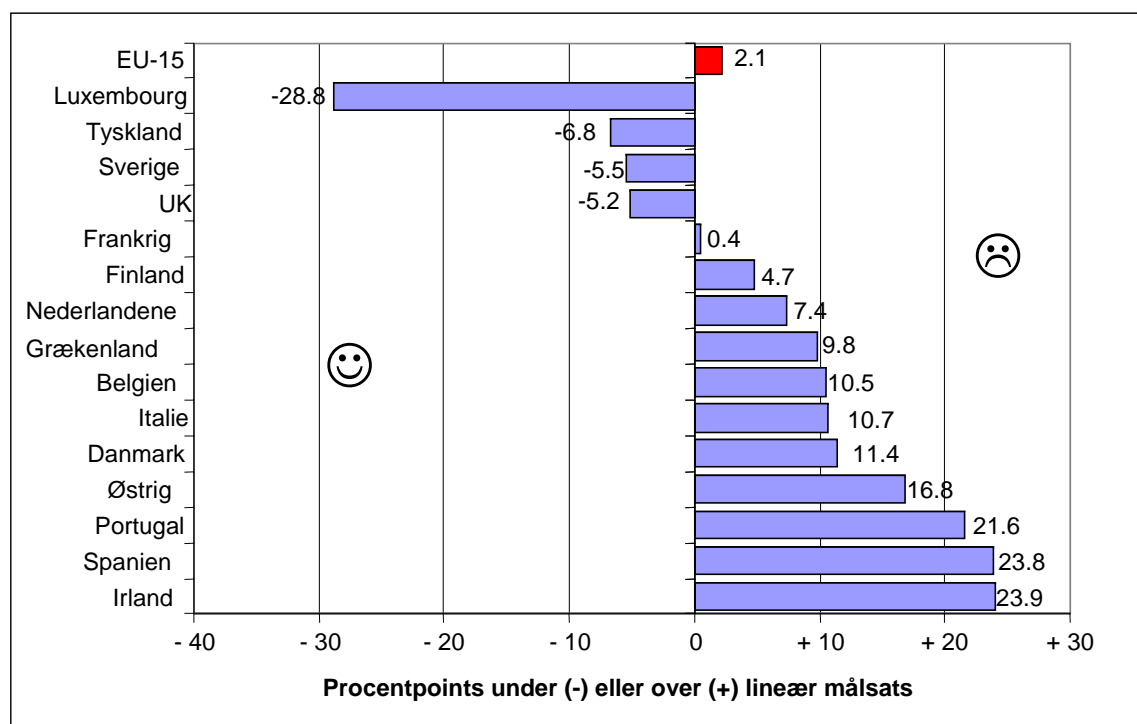
Kilde: EEA 2003

⁶ Base year for CO₂, CH₄ and N₂O is 1990; for the fluorinated gases most Member States have indicated to select 1995 as base year, as allowed for under the Protocol. Therefore, for the purpose of this analysis of the EU greenhouse gas emission trends, 1995 is used as the base year for fluorinated gases for all Member States.

⁷ I Rådets beslutning om EU's godkendelse af Kyoto-protokollen er medlemsstaternes forskellige forpligtelser angivet som en procentdel i forhold til basisåret. I 2006 skal de respektive emissionsniveauer angives i ton kuldioxidækvivalent. I denne forbindelse har Rådet (miljø) og Kommissionen i en fælles udtalelse indvilliget i bl.a. at tage hensyn til Danmarks bemærkning til Rådets konklusioner fra den 16.-17. juni 1998 vedrørende emissionerne i basisåret.

⁸ For Danmark er data, der afspejler justeringer for udsving i elektricitetshandelen i 1990 angivet i parantes.

Figur 2: Distance-til-målet-indikatorer (i indekspoint = procent) for Kyoto-protokollen og EU-medlemsstaternes byrdefordelingsmål

Noter:

1. Distance-til-målet-indikator i procent (søjlerne) viser afvigelse mellem et hypotetisk mål (i 2001) og de faktiske resultater (i 2001), ud fra en antagelse om en lineær nedbringelse i procent af 1990-niveauerne. Det antages, at medlemsstater imødekommer deres mål fuldt ud på basis af foranstaltninger på nationalt plan og omfatter derfor ikke anvendelsen af de i protokollen tilladte Kyoto-mekanismer og dræn.

2. Den danske distance-til-målet-indikator er +2,6 indekspoint, hvis de danske DHG-emissioner justeres for elektricitetshandelen i 1990.

Kilde: EEA 2003

4. EVALUERING AF FORVENTEDE FREMSKRIDT

I dette afsnit sammenlignes de seneste fremskrivninger af medlemsstaternes DHG-emissioner i 2010 (som er midtvejsåret i Kyoto-protokollens første forpligtelsesperiode) med deres individuelle mål. Derudover sammenlignes projektionerne for samtlige medlemsstater med EU's Kyoto-mål. Fremskrivninger "med igangværende foranstaltninger" omfatter kun nationale (herunder fælles EU-koordinerede foranstaltninger) politikker og foranstaltninger, der allerede er iværksat, medens fremskrivninger "med supplerende foranstaltninger" også medtager politikker og foranstaltninger, der er under overvejelse og kan forventes gennemført. Fremskrivningerne suppleres af en forudgående evaluering af Kyoto-mekanismernes og kuldrænenes bidrag.

Sammenligning af medlemsstaternes fremskrivninger "med igangværende foranstaltninger" med EU's Kyoto-mål

Tabel 2, fremskrivninger "med igangværende foranstaltninger", angiver i hvilket omfang de eksisterende politikker og foranstaltninger, medlemsstaterne gennemfører, forventes at bidrage til opfyldelsen af deres individuelle mål, og den resterende afstand til målet. Disse bidrag varierer betydeligt mellem medlemsstaterne, og dette afspejler forskellene i udviklingen af politikker i de forskellige medlemsstater. Sverige og Det Forenede Kongerige

er de eneste medlemsstater, hvis fremskrivninger viser DHG-emissioner, der ligger under deres respektive mål, med de eksisterende politikker og foranstaltninger. I begge medlemsstater er fremskrivningerne foretaget på grundlag af effektive foranstaltninger, der er indført efter Kyoto-protokollens vedtagelse i 1997. Det vil imidlertid ikke forhindre andre medlemsstater i at bryde deres forpligtelser i henhold til Rådets beslutning 2002/358/EF, der kræver, at de skal træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at nå deres byrdefordelingsmål. Yderligere oplysninger findes i EEA, kapitel 2.1.

Tabel 2: Sammenligning af medlemsstaternes fremskrivning ”med igangværende foranstaltninger” (ekskl. LULUCF-emissioner og dræn) og Kyoto-protokollens mål

	Basisår ud fra fremskrivning (mio. ton CO ₂)	EU's byrdefordeling ⁹	Forpligtelse ifølge byrdefordelingen (mio. ton CO ₂)	Scenario med eks. pol. & foranst. (Mio. ton CO ₂) i 2010	Scenario med eks. pol. & foranst.%-vis ændr. i 2010	Forskel til basisår (Mio. ton CO ₂)	Forskel til basisår (i% af basisår)
Østrig	77,2	-13,0%	67,2	86,1	+11,5%	+18,9	+24,5%
Belgien	145,0	-7,5%	134,1	167,4	+15,4%	+33,3	+22,9%
Danmark	69,5	-21,0%	54,9	81,2	+16,8%	+26,3	+37,8%
Finland	77,2	0,0%	77,2	89,9	+16,5%	+12,7	+16,5%
Frankrig	542,7	0,0%	542,7	594,3	+9,5%	+51,6	+9,5%
Tyskland	1218,2	-21,0%	962,4	977,8	-19,7%	+15,4	+1,3%
Grækenland	107,0	+25,0%	133,8	145,2	+35,7%	+11,4	+10,7%
Irland	53,8	+13,0%	60,7	75,2	+39,8%	+14,4	+26,8%
Italien	521,0	-6,5%	487,1	540,1	+3,7%	+53,0	+10,2%
Luxembourg	12,7	-28,0%	9,2	9,9	-22,4%	+0,7	+5,6%
Nederlandene	212,0	-6,0%	199,3	225,0	+6,1%	+25,7	+12,1%
Portugal	64,9	+27,0%	82,4	91,5	+41,0%	+9,1	+14,0%
Spanien	207,0	+15,0%	238,1	307,0	+48,3%	+69,0	+33,3%
Sverige	70,4	+4,0%	73,2	70,9	+0,7%	-2,3	-3,3%
Det Forenede Kongerige	744,7	-12,5%	651,6	640,9	-13,9%	-10,7	-1,4%
I alt EU	4123,3	-8,0%	3773,8	4102,3	-0,5%	+328,5	+7,5%

⁹

Se fodnote 5.

EU vil som helhed i 2010 opnå 0,5% DHG-reduktioner under basisårniveauet ifølge fremskrivninger "med igangværende foranstaltninger". Dette vil føre til en mangel på 7,5% i forhold til målet på minus 8% (ca. 329 mio. ton CO₂-ækvivalent) inden 2010.

Dette resultat er meget dårligere end sidste års fremskrivninger, der viste en forventet reduktion af EU's DHG-emissioner på 4,7% inden 2010. Ifølge de seneste ajourførte fremskrivninger fra Danmark, Tyskland og Grækenland vil disse landes respektive emissioner i 2010 ligge højere end ifølge sidste års indberetninger. På den anden side forventer Østrig og Italien lidt lavere emissioner i 2010. Ændringen af Tysklands fremskrivninger (foreløbige oplysninger fra juni 2003) påvirker EU's projektioner betragteligt. Ifølge de nye tyske fremskrivninger vil Tyskland sandsynligvis mangle 15 mio. ton CO₂-ækvivalent i forhold til sit mål, medens de sidste tyske fremskrivninger viste et overskud på 155 mio. ton for 2010. I de ajourførte fremskrivninger har Tyskland evalueret indvirkningen af landets klimaændringsprogram vedtaget i 2000 og de seneste politikker og foranstaltninger (herunder fra 2002).

EU's fremskrivninger "med igangværende foranstaltninger" opdelt på de enkelte gasser viser, at CO₂-emissionerne forventes at stige med 4% (hovedsagelig på grund af den omfattende stigning i trafikrelaterede emissioner). Informationerne for de øvrige drivhusgasser er mindre omfattende, især fordi disse data ikke forelå for Tyskland og Spanien. Det er derfor vanskeligt at drage nogen endelig konklusion. Der forventes et fald for CH₄ og N₂O på henholdsvis 32% og 12% i perioden 1990-2010 for de lande, der har indsendt oplysninger om disse gasser. Dog forventes der en betydelig stigning på 39 mio. ton CO₂-ækvivalent (98%) i 2010 i forhold til basisåret. Yderligere oplysninger findes i EEA 2003, kapitel 4,1.

Fremskrivningerne af DHG-emissionerne fra transportsektoren er særdeles foruroligende. De viser, at "med igangværende foranstaltninger" vil der ske en stigning på omkring 34% inden 2010 i forhold til 1990. Det er dog lavere end tidligere fremskrivninger, hvilket vidner om, at den igangværende indsats såsom aftalen med bilproducenterne om at reducere CO₂ emissionerne pr. km for nye personbiler begynder at slå igennem.

Sammenligning af medlemsstaternes fremskrivninger "med supplerende foranstaltninger" med EU's Kyoto-mål

Fremskrivningerne "med supplerende foranstaltninger" viser, at EU selv med disse supplerende foranstaltninger ikke vil nå Kyoto-målet. EU vil ved hjælp af supplerende foranstaltninger være i stand til at nedbringe sine DHG-emissioner med 7,2% fra basisåret og til 2010, hvilket fortsat ligger 0,8% under Kyoto-målet på -8%. Dette resultat er kun muligt, fordi Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Sverige og Det Forende Kongerige forventer at nå eller overskride deres byrdefordelingsmål. Yderligere oplysninger findes i EEA 2003, kapitel 4.2.

Kvaliteten af de foreliggende fremskrivninger lader fortsat meget tilbage at ønske. Fire medlemsstater (Tyskland, Luxembourg, Portugal og Sverige) forelagde ingen kvantificering af deres supplerende politikker og foranstaltninger. Sverige anser landets igangværende politikker og foranstaltninger for at være tilstrækkelige. For de lande, der har kortlagt yderligere DHG-besparelser, forventes størstedelen at hidrøre fra yderligere CO₂-reduktioner. Generelt svækkes kvaliteten af ovennævnte fremskrivninger af usikkerhed vedrørende

- gennemførelsesgraden for de pågældende politikker og foranstaltninger og samt
- de anvendte metodologier ved udarbejdelsen af fremskrivningerne og indrapporteringen heraf.

Foreløbig evaluering af opgørelser over anvendelsen af fleksible mekanismer og kuldræn under Kyoto-protokollen

Kommissionen har ønsket at supplere evalueringen på grundlag af de nationale foranstaltninger og har sendt et spørgeskema til medlemsstaterne om deres hensigter og forberedelser angående anvendelsen af Kyoto-mekanismerne (artikel 6, 12 og 17 i Kyoto-protokollen) og kuldræn (artikel 3, stk. 3 og 4, i Kyoto-protokollen).

Det er meget forskelligt, hvor langt medlemsstaterne er nået med forberedelserne af anvendelsen af Kyoto-mekanismerne. Seks medlemsstater (Østrig, Belgien, Nederlandene, Portugal, Spanien og Det Forenede Kongerige) har allerede besluttet at anvende Kyoto-mekanismerne i tilslutning til de nationale politikker og foranstaltninger for at nå deres respektive mål for den første forpligtelsesperiode. To af disse lande har forelagt deres første kvantitative skøn. Nederlandene og Portugal forventer, at de fleksible mekanismer vil tegne sig for henholdsvis 20 og ca. 1 mio. ton CO₂-ækvivalent om året. I Østrig forventer man, at disse mekanismer vil tegne sig for op til 50% af landets indsats. Østrig og Nederlandene er nået længst i deres forberedelser af gennemførelsen af de projektbaserede mekanismer og har afsat betydelige beløb hertil. Med en forventet anvendelse af Kyoto-mekanismerne svarende til 20 mio. ton CO₂-ækvivalent vil Nederlandene kun kunne dække forskellen mellem sine fremskrivninger "med supplerende foranstaltninger" og sit byrdefordelingsmål, hvis man opstiller det mest optimistiske scenario for fremskrivningerne "med supplerende foranstaltninger"¹⁰. Portugal, som forventer at producere op til 1,3 mio. ton CO₂-ækvivalent, vil kun opnå en minimal mindskelse af denne forskel. Desuden har Portugal ikke forelagt nærmere oplysninger om gennemførelsen af en lovgivningsramme eller specifikke projekter.

For EU som helhed vil disse kvantitative skøn over medlemsstaternes anvendelse af Kyoto-mekanismerne udgøre et bidrag på omkring 0,5% af emissionerne i basisåret. Man bør dog være forsigtig med at lægge for meget i dette tal, fordi det indtil videre kun er nogle få medlemsstater, der har tilkendegivet, hvorvidt de ønsker at opgive JI og CDM og forelægge de respektive data herfor. Mere detaljerede oplysninger findes i EEA 2003, kapitel 6.

Medlemsstaterne skal ifølge Kyoto-protokollens artikel 3, stk. 3, ligeledes redegøre for tilplantning, genplantning og rydning af skov. Men kun fem medlemsstater har i overensstemmelse med Kyoto-protokollens artikel 3, stk. 3, forelagt de årlige skøn over de forventede nettoændringer i kulstofmængderne. Østrig og Sverige forventer en ikke angivet mængde yderligere emissioner som følge af sådanne aktiviteter, hvorimod Nederlandene, Portugal, Spanien og Det Forenede Kongerige forventer en nettobinding. Angående Kyoto-protokollens artikel 3, stk. 4, har kun tre medlemsstater hidtil besluttet sig for at rapportere om skovforvaltning.

De samlede rapporterede skøn over medlemsstaternes aktiviteter i medfør af artikel 3, stk. 3 og 4, vil antagelig udgøre en nettobinding på 13 mio. ton CO₂ om året. Dette beløb er sammensat af 10 mio. ton fra tilplantning, genplantning og rydning af skov og 3 mio. ton fra

¹⁰ Nederlandene opgav ikke et bestemt beløb for emissionsreduktionerne, men et interval.

forvaltning af skov, opdyrket land, græsarealer og genplantede arealer. På EU-plan vil disse aktiviteter svare til omkring 0,3% af emissionerne i basisåret.

For visse medlemsstater kan disse aktiviteter udgøre et væsentligt bidrag til deres indsats. Spanien og Portugal er de medlemsstater, der har til hensigt at gøre mest brug af kuldræn eller "arealudnyttelse, ændringer i arealudnyttelsen og skovbrug" (LULUCF), idet de hver især forventer at reducere underskuddet i forhold til deres mål med omkring 3%. Det Forenede Kongerige forventer, at disse aktiviteter vil betyde en yderligere stigning i landets overskud.

Men disse data er stadig kun foreløbige, og det er derfor ikke muligt at foretage en troværdig fremskrivning af bidraget på EU-plan. Det er vanskeligt at opnå mere detaljerede fremskrivninger om kuldræns indvirkning, fordi IPCC's retningslinjer for god praksis for LULUCF-sektoren fortsat er under udarbejdelse. Desuden befinder foranstaltningerne vedrørende LULUCF og de tilsvarende budgetter sig på et meget tidligt forberedende stadium. Mere detaljerede oplysninger findes i EEA 2003, kapitel 7.

EU's fælles og samordnede politikker og foranstaltninger (CCPM)

Dette afsnit indeholder et kort resumé af de igangværende CCPM på fællesskabsplan. Det europæiske klimaændringsprogram (ECCP) blev oprettet for at bistå med at udpege foranstaltninger, hvormed Fællesskabets målsætning kan opfyldes på den mest miljøvenlige og omkostningseffektive måde. I Kommissionens meddelelse om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogram¹¹ første fase beskrives en pakke foranstaltninger, som Kommissionen havde til hensigt at fremsætte forslag om i 2002 og 2003. Med den anden rapport fra 2003 under ECCP¹² blev denne pakke foranstaltninger ajourført, og der blev fremsat flere forslag, især på de områder, hvor der ikke tidligere var fremsat forslag.

Ifølge de foreløbige skøn over reduktionspotentialer baseret på ekspertvurderinger har alle de foranstaltninger, der er identificeret i ECCP, et samlet reduktionspotentiale, der er ca. dobbelt så stort, som det, der er nødvendigt for at nå Kyoto-målet (578-696 mio. ton CO₂-ækvivalent). De lovgivningsmæssige foranstaltninger, der er trådt i kraft, eller som Kommissionen allerede har fremsat forslag om, indebærer - i henhold til disse tal - allerede potentielle emissionsreduktioner på omkring 300 mio. ton CO₂-ækvivalent. Hvis medlemsstaterne vedtager og gennemfører disse foranstaltninger i et passende omfang og inden for de fastsatte frister, vil dette reduktionspotentiale kunne udnyttes og dække forskellen mellem fremskrivningerne "med igangværende foranstaltninger" og EU's mål. Tabel 3 giver et overblik over de foreliggende forslag til foranstaltninger under ECCP i september 2003. Men eftersom det er uvist, om forslagene vil blive vedtaget og gennemført i deres nuværende form, bør deres potentielle bidrag betragtes med et vist forbehold.

¹¹ KOM(2001) 580 af 23.10.2001.

¹² http://europa.eu.int/comm/environment/climat/second_eccp_report.pdf

Tabel 3: Fremskridt i de fælles og samordnede politikker og foranstaltninger

Foreslået foranstaltning	Status for gennemførelsen
Tværgående spørgsmål	
Direktiv om handel med DHG-emissionsrettigheder (2003/87/EF)	Vedtaget af Rådet og Parlamentet ¹³
Effektiv gennemførelse af IPPC (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening)	Arbejdet med et IPPC-referencedokument om generelle energieffektivitetsteknikker, indledt i 2003. Igangværende arbejde vedrørende forskellige sektorspecifikke BAT-referencedokumenter. Revision af offentliggjorte BAT-referencedokumenter, indledes i 2003
Forbindelse af projektbaserede mekanismer til handel med emissionsrettigheder	Vedtaget af Kommissionen ¹⁴
Gennemgang af overvågningsmekanismen	Vedtaget af Kommissionen ¹⁵
Energi	
Direktiv om beskatning af energiprodukter	Vedtaget af Rådet ¹⁶
Direktiv om bygningers energimæssige ydeevne	Vedtaget af Rådet og Parlamentet ¹⁷
Direktiv om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder	Vedtaget af Rådet og Parlamentet ¹⁸
Forslag til rammedirektiv om mindstekrav til øko-effektiviteten for energikrævende produkter	Vedtaget af Kommissionen ¹⁹
Forslag til direktiv om energiefterspørgsel	Under udarbejdelse

¹³ 2003/87/EF af 13.10.2003, EUT L 275 af 25.10.2003, s.32-46.

¹⁴ KOM (2003) 403 af 23.7.2003.

¹⁵ KOM (2003) 51 af 5.2.2003.

¹⁶ 2003/96/EF, EUT L 283 af 31.10.2003.

¹⁷ 2002/91/EF, EUT L 1 af 4.1.2003, s. 65-71.

¹⁸ 2001/77/EF, EFT L 283 af 27.10.2001, s. 33-40.

¹⁹ KOM (2003) 453 af 23.7.2003.

Forslag til direktiv om kraft/varme	Vedtaget af Kommissionen ²⁰ Fælles beslutningstagning
Tiltag vedrørende mere energieffektive offentlige indkøb	Under udarbejdelse
Oplysningskampagne og igangsætterkampagne	Omfattet af 2003-programmet "Intelligent energi for Europa"
Transportrelateret	
Frivillig aftale med bilproducenterne i EU, Japan og Korea om at reducere bilparkens gennemsnitlige CO ₂ -emissioner til 140g/km i 2008/2009 (før-ECCP)	Overvåget gennem årsrapporter. Revision i 2003/2004
Skift i transportmåder	Pakke af foranstaltninger i overensstemmelse med hvidbogen om en fælles transportpolitik ²¹
Forslag til forbedringer i infrastruktur anvendelse og -afgifter	Vedtaget af Kommissionen ²²
Fremme af anvendelsen af biobrændstof til transport	Vedtaget af Rådet og Parlamentet ²³
Forslag om særlige beskatningsordninger for diesel, der anvendes kommercielt, og om indbyrdes tilpasning af afgifter på benzin og diesel	Vedtaget af Kommissionen ²⁴
Forslag til forordning om ydelse af fællesskabsstøtte til forbedring af fragtt transportsystemets miljømæssige ydeevne	Vedtaget af Kommissionen ²⁵
Landbrug	
Fælles regler for den fælles landbrugspolitik s ordninger for direkte støtte og fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere	Vedtaget ²⁶

²⁰ KOM(2003)416, EFT C 291 E af 26.11.2002, s. 182-209.

²¹ KOM(2001) 370, ISBN 92-894-0339-X.

²² KOM (2003) 448 af 23.07.2003.

²³ 2003/30/EF, EFT L 123 E af 17.5.2003, s. 42-46.

²⁴ KOM (2003) 410 af 24.7.2002.

²⁵ Forordning (EF) nr. 1382/2003, EUT L 196 af 2.8.2003, s. 1 -6.

²⁶ Forordning (EF) nr. 1782/2003, EUT L 270 af 21.10.2003, s. 1.

Støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL)	Vedtaget ²⁷
Industri	
Forslag til retsakt om fluorholdige gasser	Vedtaget af Kommissionen ²⁸

5. EMISSIONSMÅL OG REDUKTIONER FOR TILTRÆDELSESLANDENE

I tabel 4 er DHG-emissioner og fremskrivninger for tiltrædelses- og kandidatlandene opført for basisåret, for 2001 og for 2010. Tiltrædelseslandene er ikke omfattet af EU's byrdefordelingsaftale. I stedet er de fleste underlagt individuelle Kyoto-mål på -8%, undtagen Ungarn og Polen, der begge har Kyoto-mål på -6%. Der er ikke fastsat Kyoto-mål for Cypern og Malta. Desuden viser disse data betydelige underskud og kan derfor ikke sammenlignes direkte med de foreliggende data for de nuværende medlemsstater. Der er dog i informationsøjemed foretaget en samlet analyse i dette afsnit, således at de overordnede tendenser i de 10 tiltrædelses- og kandidatlande kan sammenlignes med tendenserne i de 15 nuværende medlemsstater.

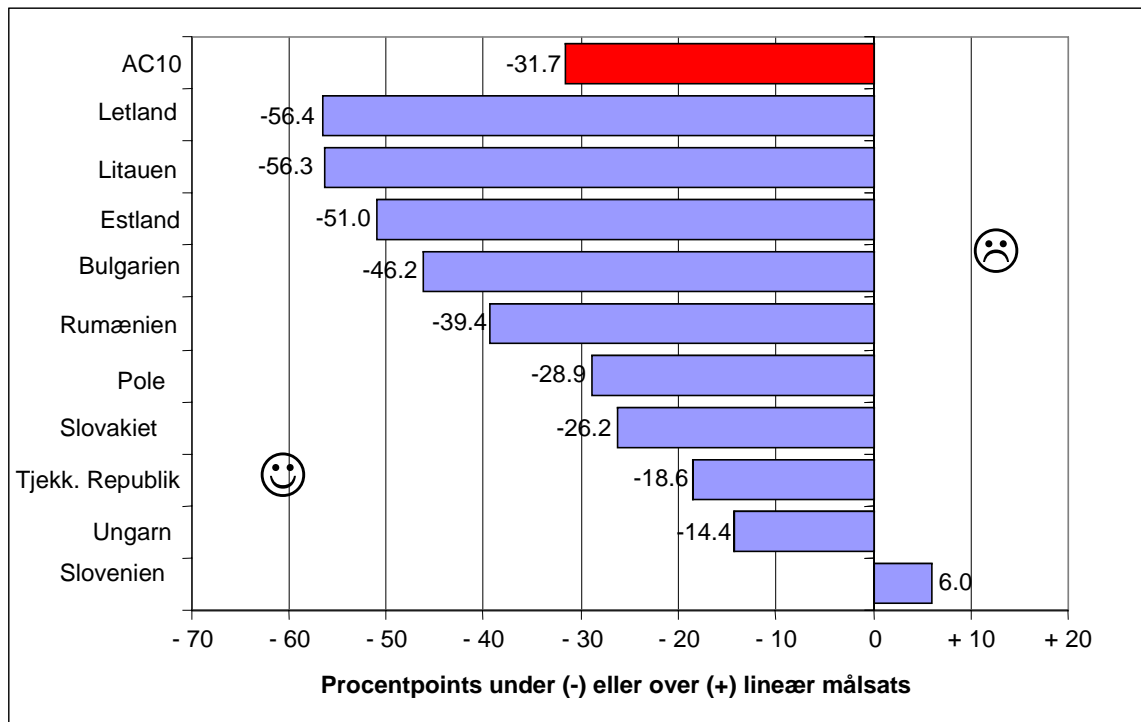
Alle tiltrædelseslandene på nær Slovenien og Ungarn vil i 2010 have nået emissioner, der ligger betydeligt under deres Kyoto-mål (jf. EEA 2003, kapitel 4). De samlede DHG-emissioner for disse tiltrædelses- og kandidatlande faldt med 36% mellem basisåret og 2001. I 2001 lå distance-til-målet-indikatoren for hele regionen 30,2 indekspoint under den hypotetiske lineære målsats fra 1990 mod målet i 2010 (fig. 3). Disse landes resultater varierer dog betydeligt (tabel 4). Ni lande lå under deres Kyoto-målsats med distance-til-målet-indikatorer varierende fra -14 indekspoint i Ungarn til -56 i Letland. Kun Slovenien lå over målsatsen med +6 indekspoint (jf. EEA 2003, kapitel 4.3)

Fremskrivningerne af DHG-emissionerne for tiltrædelses- og kandidatlandene i figur 4 er baserede på den tredje nationale meddelelse, som UNFCCC's sekretariat har modtaget fra Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Estland, Ungarn, Letland, Polen, Slovakiet og Slovenien inden juni 2003. med to undtagelser forelagde alle disse lande fremskrivninger "med supplerende foranstaltninger". Ifølge disse fremskrivninger forventer Slovenien ikke at nå landets individuelle Kyoto-mål, medens Letland og Estland forventer at få et overskud i forhold til deres Kyoto-mål på over 50%. Den lovgivning til nedbringelse af DHG-emissionerne, der er gennemført i tiltrædelseslandene er et resultat af den nationale lovgivnings tilpasning til EU-lovgivningen. Nøgleområderne er energiforbrug og affaldsforvaltning (jf. EEA 2003, kapitel 4.3).

²⁷ Forordning (EF) nr. 1783/2003, EUT L 270 af 21.10.2003, s. 70.

²⁸ KOM (2003) 492 af 11.08.2003.

Figur 3: Distance-til-målet-indikatorer (i indekspoint) for Kyoto-protokollen for de 10 tiltrædelseslande

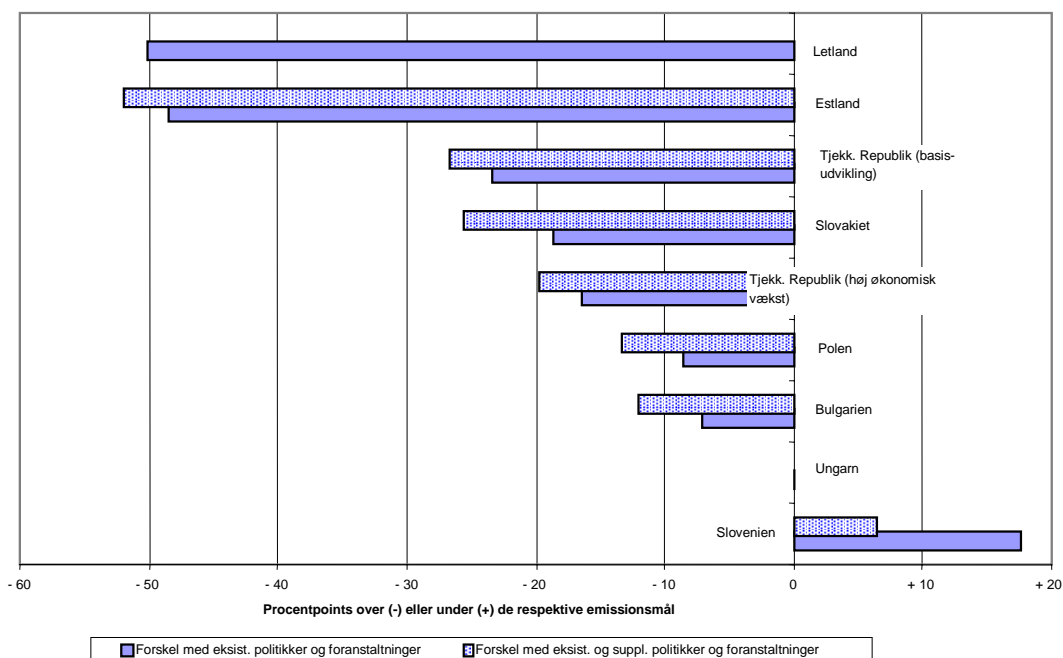
Note: Bulgarien 1999, Ungarn 2000, Litauen 1998, Slovenien 1996 rapporterede ikke de fuldstændige tidsserier. De manglende år blev værdierne interpoleret (i midten af serien) eller der anvendtes data fra det sidst angivne år. Cypern og Malta er ikke medtaget, fordi de ikke har Kyoto-mål.

Kilde: EEA 2003

Tabel 4: Tiltrædelseslandenes konstaterede DHG-emissioner og fremskrivninger af DHG-emissioner

	DHG-emissioner i basisår		Konstaterede DHG-emissioner 2001 (Mio. ton CO ₂ -ækv.)	Fremskrivninger af DHG-emissioner 2010	
	(Mio. ton CO ₂ -ækv.)	Basisår		Med igangværende foranstaltninger (Mio. ton CO ₂ -ækv.)	Med supplerende foranstaltninger (Mio. ton CO ₂ -ækv.)
Bulgarien	157,7	1988	77,7	133,7	125,5
Tjekkiske Republik	192,1	1990	148,0	131,7	125,3
Estland	43,5	1990	19,4	18,9	17,4
Ungarn	102,6	gen. 1985-87	84,3	95,6	
Letland	29,0	1990	11,4	12,8	
Litauen	51,5	1990	20,2		
Polen	565,3	1988	382,8	394,0	372,0
Rumænien	264,8	1989	148,3		
Slovakiet	72,2	1990	50,1	53,2	48,2
Slovenien	19,9	1986	20,2	22,1	19,9

Figur 4: Forskel (overskud eller underskud) mellem tiltrædelseslandenes fremskrivninger og mål for 2010

ORDLISTE OG FORKORTELSER

Konstateret fremskridt	De konstaterede fremskridt vurderes ved en sammenligning af basisåropgørelser med de nyeste opgørelser således, at man på medlemsstats- og fællesskabsniveau kan fastlægge de faktiske emissionstendenser og sammenligne disse med emissionsmålene. Denne evaluering bygger på medlemsstaternes og Fællesskabets emissionsopgørelser.
BAT	Bedste tilgængelige teknik
CCPM	Fælles og samordnede politikker og foranstaltninger på fællesskabs-/unionsniveau.
CDM	Clean Development Mechanism (mekanisme for ren udvikling)
CH ₄	Metan
CO ₂	Kuldioxid
ECCP	Det europæiske klimaændringsprogram er et program, som har til formål at udpege og udvikle alle de nødvendige elementer af en EU-strategi til at gennemføre Kyoto-protokollen.
EMA	Det Europæiske Miljøagentur
EEA 2003	Rapport om " <i>Greenhouse gas emission trends and projections</i> ", der er udarbejdet af EEA i 2003 og anvendt som baggrundsdokument for denne rapport
EF	Det Europæiske Fællesskab
EU's byrdefordelingsaftale	Kyoto-protokollen under UNFCCC indeholder bindende emissionsmål for en række parter og herunder Det Europæiske Fællesskab (EF). EF påtog sig frem til 2008-2012 at begrænse sine drivhusgasemissioner med 8% i forhold til 1990-niveauet. Denne generelle målsætning er blevet fordelt på et differentieret grundlag til de enkelte medlemsstater ifølge Rådets beslutning 2002/358/EF.
DHG	Drivhusgasser omfattet af Kyoto-protokollen
HFC	Hydrofluorcarbon
IPCC	Det Mellemsstatslige Panel for Klimaændringer
JI	Joint Implementation (fælles gennemførelse)

LULUCF	Arealudnyttelse, ændringer i arealudnyttelse og skovbrug
Overvågningsmekanisme	Overvågningsmekanismen er et middel, hvormed Fællesskabet nøjagtigt og regelmæssigt vurderer sine fremskridt mod at opfylde forpligtelserne i FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og Kyoto-protokollen.
N ₂ O	Dinitrogenoxid
PFC	Perfluoreret carbon
Forventede fremskridt	Forventede fremskridt vurderes ved at evaluere vedtagne (igangværende) og supplerende (planlagte eller under drøftelse) politikker og foranstaltninger på både nationalt plan og fællesskabsplan og ved at sammenligne forventede emissioner i 2010 med emissionsmål på medlemsstats- og fællesskabsplan. Denne evaluering bygger på medlemsstaternes og Fællesskabets emissions fremskrivninger.
SF ₆	Svovlhexafluorid
Dræn	Enhver proces, aktivitet eller mekanisme, som fjerner en drivhusgas, en aerosol eller en prækursor for drivhusgas fra atmosfæren.
Kilde	Enhver proces eller aktivitet, som medfører emission af en drivhusgas, en aerosol eller en prækursor for drivhusgas til atmosfæren.
UNFCCC	FN's rammekonvention om klimaændringer